

BORNETRAKK

Registrering av born og unge
sin bruk av areal i Volda

Hausten 2017

1 INNHOLD

1	INNHOLD	s. 2
2	INNLEIING OG BAKGRUNN	s. 3
2.1	Innleiing	s. 3
2.2	Føringer i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel	s. 3
2.3	Mål med arbeidet	s. 3
2.4	Born og unge sine interesser i arealplanlegging	s. 4
2.5	Demokratiopplæring	s. 5
2.6	Verdifull informasjon og relevant kunnskap	s. 5
3	METODE	s. 6
3.1	Om metoden barnetråkk	s. 6
3.2	Gjennomføring	s. 6
4	RESULTAT OG ANALYSE	s. 9
4.1	Hovudfunn: aktivitetsområde og område skuleelevane likar	s. 10
4.2	Hovudfunn: skumle eller farlege område	s. 10
4.3	Hovudfunn: vgar og hovudruter	s. 11
4.4	Innspel til vidare arbeid	s. 12
5	METODESPØRSMÅL	s. 14
6	AVSLUTNING	s. 14
7	VEDLEGG	s. 15
8	KJELDER	s. 15

2 INNLEIING OG BAKGRUNN

2.1 Innleiing

Volda kommune held på med rullering av kommuneplanen sin arealdel. I samband med dette arbeidet har det hausten 2017 vore gjennomført barnetrakkregistreringar i Volda. Arbeidet har vore utført med skulelevar på Bratteberg skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule. Registreringsarbeidet har vore digitalisert i samarbeid med studentar frå studiet "Planlegging og administrasjon" ved Høgskulen i Volda.

Volda kommune er med i prosjektet "Nærmiø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse", eit prosjekt i regi av Helsedirektoratet. I dette prosjektet har Volda kommune valt å fokusere på "born og unge" og "medverknad". Kommunen har også vore opptekne av å kople prosjektet til relevante prosessar og planarbeid. Volda kommune sitt arbeid med barnetrakk hausten 2017 er finansiert av midlar frå Nærmiø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse-prosjektet. Høgskulen i Volda er også ein tett samarbeidspartner i dette prosjektet, og på den måten har ein fått høve til å samarbeide med studentar om digitaliseringa av registreringane.

Arbeidet har vore leia av Regine Solberg Aklestad, planleggar frå sektor for utvikling. Kjersti Straume har vore kontaktlærar for studentane på høgskulen.

2.2 Føringar i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel

I kommuneplanen sin samfunnsdel står det at kommunen har som mål at "utslepp frå transportsektoren skal reduserast og fleire skal reise med miljøvennleg transport". To av strategiane til dette målet er å:

- Stimulere til at fleire går, syklar og nyttar kollektivtransport til arbeid, barnehage, skule og andre aktivitetar.
- Utvikle trygge, samanhengande, finmaska og attraktive gang- og sykkelvegar.

Eit anna mål i samfunnsdelen er at "barn og unge i Volda skal ha eit oppvekstmiljø som motverkar psykiske vanskar og andre livstilssjukdommar", der tre av strategiane er:

- Tilby sunne og inkluderande oppvekstmiljø som gir barn og unge høve til å oppleve meistring, og utvikle sine eigne evner, interesser og sjølvbilete.
- Legge til rette for meir fysisk aktivitet i barnehage, skule og buområda.
- Legge til rette for gode og trygge tilkomstar til barnehagar, skular, fritidsarenaer, natur- og friluftslivsområde.

Planprogrammet for kommuneplanen sin arealdel inneheld mellom andre fylgjande to arealstrategiar:

- Legge til rette for reduksjon av klimagassutslepp knytt til transport ved å gjere kollektivtilbod, sykkel og gange meir attraktivt.
- Sikre gode trafikale forhold i bustadområda og vektlegge gang- og sykkelvegar som sikrar trygg ferdsel for barn og unge.

I planprogrammet står det også at det er behov for ein registrering av barn og unge sin bruk av areal i Volda sentrum og Mork.

2.3 Mål med arbeidet

Ein har definert fylgjande mål for arbeidet:

- Få auka kunnskap om born og unge sin bruk av areal i Volda sentrum.
- Gi born og unge moglegheit til å delta i samfunnsutviklinga.
- Få erfaringar med korleis ein kan legge til rette for at born og unge kan delta i planleggingsprosessar.
- Nutte innsamla kunnskap til å utvikle sunne og inkluderande oppvekstmiljø og andre mål i kommuneplanen sin samfunnsdel, jmf. kap. 2.2.

Dokumentet skal ligge til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar.

Dokumentet skal også gje føringar for kommunen sin trafikktryggingsplan og i handsaming av enkeltsaker.

2.4 Born og unge sine interesser i arealplanlegging

Born og unge har ikkje same rettar som vaksne i formell forstand. Dei vert ikkje varsla som grunneigarar eller naboar, og kan ikkje alltid sjølv formulere eller ta opp sine krav. Dei har heller ikkje økonomiske ressursar. Jo yngre borna er, desto meir avhengig er dei av at dei vaksne tek i vare deira behov.

Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim skreiv fylgjande i eit brev til kommunane, fylkesmennene og fylkeskommunane i 2008:

«Hvordan det er der barn vokser opp er avgjørende for deres mulighet for en trygg oppvekst, motorisk utvikling og god helse. Å planlegge for et samfunn der trygge oppvekstmiljø har gode møtestedar, muligheter for lek, og aktivitetsfremmende omgivelser er noe av det viktigste vi kan gjøre. Barns hverdag blir mer og mer stillesittende. Manglende fysisk aktivitet gir uheldige konsekvensar for stadig flere barn og unges helse. Å skape omgivelser som gir rom for fantasibasert lek, samvær og fysisk utfoldelse blir stadig viktigere.”

Omsynet til born og unge er nedfelt i fleire lovar og retningslinjer:

Kongeriket Noregs grunnlov

I Noregs grunnlov står det i § 104: “Born har krav på respekt for menneskeverdet sitt. Dei har rett til å bli høyrde i spørsmål som gjeld dei sjølve, og det skal leggjast vekt på meiningsa deira i samsvar med alderen og utviklingssteget.”

FN sin barnekonvensjon

FN sin barnekonvensjon vart ratifisert av Noreg i 1991. I barnekonvensjonen artikkel 12 står det at “Barnet har rett til å seie meiningsa si i alt som kjem det ved, og barnet sine meininger skal det leggjast vekt på.”

FN sin barnekonvensjon er særskild relevant for kommunal sektor fordi kommunale beslutningar og prioriteringar ofte får direkte betydning for barn og unge.

Plan- og bygningslova

I formålsparagrafen til plan- og bygningslova står det at «Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.» Vidare står det i § 5-1 at ”Kommunen

har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.”

Rikspolitiske retningslinjer

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke born og unge sine interesser i planlegginga gir konkrete kvalitets- og funksjonskrav til dei areala som vert satt av til born og unge. Utdrag frå retningslinene:

- Kommunen skal organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta.
- Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare.
- Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn bruker som lekeareal.

FN sin barnekonvensjon vernar rettigheter som til dømes retten til liv og helse, forbod mot tortur og umenneskeleg behandling, retten til privatliv, tanke- og religionsfridom, forsamlingsfridom, vern mot forskjellsbehandling, reglar om fridomsberøvelse og rettargang under straffesak. Biletet over er henta frå www.unicef.no/barnekonvensjonen

2.5 Demokratiopplæring

Barnetråkk er eit praktisk døme på korleis born og unge kan delta i planprosessar. Metoden konkretiserer korleis born kan vere med på å si korleis dei har det i lokalsamfunnet og kva dei ynskjer for framtida. Metoden kan vere med på å bevisstgjere borna om korleis dei nyttar staden dei bur på, og borna får øving i å ha meininger om lokalsamfunnet sitt. I tillegg gir metoden planleggarar frå kommunen høve til å møte elevar og lærarar, og skaper ein reell dialog mellom dei.

2.6 Verdiful informasjon og relevant kunnskap

Born og unge treng miljø som freistar til å opphalde seg ute, til å leike, gå og sykle i kvardagen. Moglegheit for å vere ute i frisk luft og til å kunne vere i fysisk aktivitet er helsefremmande og grunnleggande for born sin utvikling. Barn og unge er ekspertar på fysisk miljø. Dei opplever, ser og nyttar uteromma ofte på ein meir mangfaldig måte enn vaksne. I byar og tettstader er det ofte kamp om areala. Kunnskap om kvar born og unge oppheld seg og korleis dei nyttar areala kan vere viktig argumentasjon i arbeidet med å ta vare på leike- og aktivitetsområde i sentrale strok.

I arbeidet med å utvikle gang- og sykkelnettverk er det ein fordel å snakke med dei som nyttar gang- og sykkelnettverket i kvardagen. Born og unge er ein gruppe av befolkninga som ofte går og syklar mykje, og som sit inne med kunnskap om korleis det er å ferdast i lokalmiljøet. Dei har oppdatert kunnskap om kvar det er attraktivt å ferdast, kvar det er skummelt eller farleg og kva ein kan gjere for å legge betre til rette for mjuke trafikantar.

3 METODE

3.1 Om metoden "Barnetråkk"

Barnetråkk er ein metode for medverknad og betre planlegging for born og unge. Barn og unge veit sjølv best kva område dei nyttar i kvardagen. I ein barnetrakkregistrering registrerer born og unge sjølv skole- og fritidsvegar, områdar for opphold og leik og stader dei likar eller mislikar.

Metoden skal bidra til ein reell moglegheit for medverknad i utvikling av nærmiljøa. For borna som er med er dette viktig demokratiopplæring, og kan styrke borna sin ansvarsjkjensle, deltaking og identitet til staden. Metoden gir born og unge auka forståing for sine omgjevnadar og kan gje dei større bevisstheit rundt tema som skulevegar, trafikktrygging og leike- og aktivitetsområde.

Barnetråkkmetodikken har vore i bruk i arealplanlegging sidan 1993. Metoden vart vidareutvikla som digitalt verkty i 2005, og i 2014 lanserte DOGA ein fornya digital versjon av verktyet.

Barnetråkk-verktyet lar born fortelje planleggjarar, kommunen og lokalpolitikarar korleis dei nyttar nærmiljøa sine og kva dei vil ha annleis.

3.2 Gjennomføring

Rektorane på Bratteberg skule, Mork skule, Vikebygda skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule vart kontakta før sommaren, med førespurnad om skulen ville vere med på barnetråkk. Tre av skulane hadde høve til å gjennomføre barnetråkk hausten 2017. Rektorande ved dei tre skulane vart bedd om å finne ein kontaktperson frå kvar skule. Då kontakten med kontaktpersonen vart oppretta vart det avtalt tidspunkt for gjennomføring. Det vart ikkje innhenta samtykke frå føresette da registreringane skulle anonymiserast i etterkant. Elevane skulle ikkje førebu noko på førehand.

Registreringa vart gjennomført i august og september 2017. Tre skular i Volda var med på kartlegginga;

- Bratteberg skule: 5. trinn; 44 elevar
- Øyra skule: 6. trinn; 48 elevar
- Volda ungdomsskule: 9. trinn; 24 elevar

Det var i alt 116 skuleelevar som gjennomførde kartlegginga.

Registreringsarbeidet vart leia av planleggar frå kommunen. Planleggaren heldt først ein kort presentasjon og fortalte om bakgrunn, metode og kva registreringane skulle nyttast til vidare. Flyfoto og kartutsnitt vart vist fram på stor skjerm, og ein nytt litt tid på å verte kjend med kartet.

Etter presentasjonen fekk skuleelevane utdelt kvar sine kart og fargeblyantar. Kartutsnitta viste skulekrinsen, og karta var difor forskjellige frå skule til skule. Volda ungdomsskule fekk utdelt kart over heile Volda tettstad, vist i figur 1. Skuleelevane på Bratteberg skule fekk utdelt kart vist i figur 1 og 2, avhengig av bustad. Figur 3 viser kartet som vart utdelt på Øyra skule.

Figur 1: Kart utdelt på Volda ungdomsskule og Bratteberg skule.

Figur 2: Kart utdelt på Bratteberg skule.

Figur 3: Kart utdelt på Øyra skule.

Elevane på Bratteberg skule satt saman to og to, medan skuleelevane på Øyra skule og Volda ungdomsskule arbeida med kvar sine kart. Skuleelevane vart bedt om å registrere:

- Vegar til skule, aktivitetar eller vene (blå fargeblyant)
- Område til opphold, leik, aktivitetar:
grøn sirkel: sommaraktivitet
blå sirkel: vinteraktivitet
- Snarvegar (lilla fargeblyant)
- Stader som er gode (raudt hjarte)
- Stader som er skumle/dårlege (raudt kryss/strek)

Elevane vart også bedt om å skrive kommentarar knytt til områda, snarvegane og stader som dei likte eller mislikte. Skuleelevane frå Volda ungdomsskule skreiv kommentarar inn i ein kommentar-tabell på eit eiga ark, medan Barneskuleelevane skreiv kommentarar direkte på kartet. Både planleggar og lærarar gjekk rundt i klasserommet, gav rettleiing og svarte på spørsmål. Registreringarbeidet tok to skuletimar.

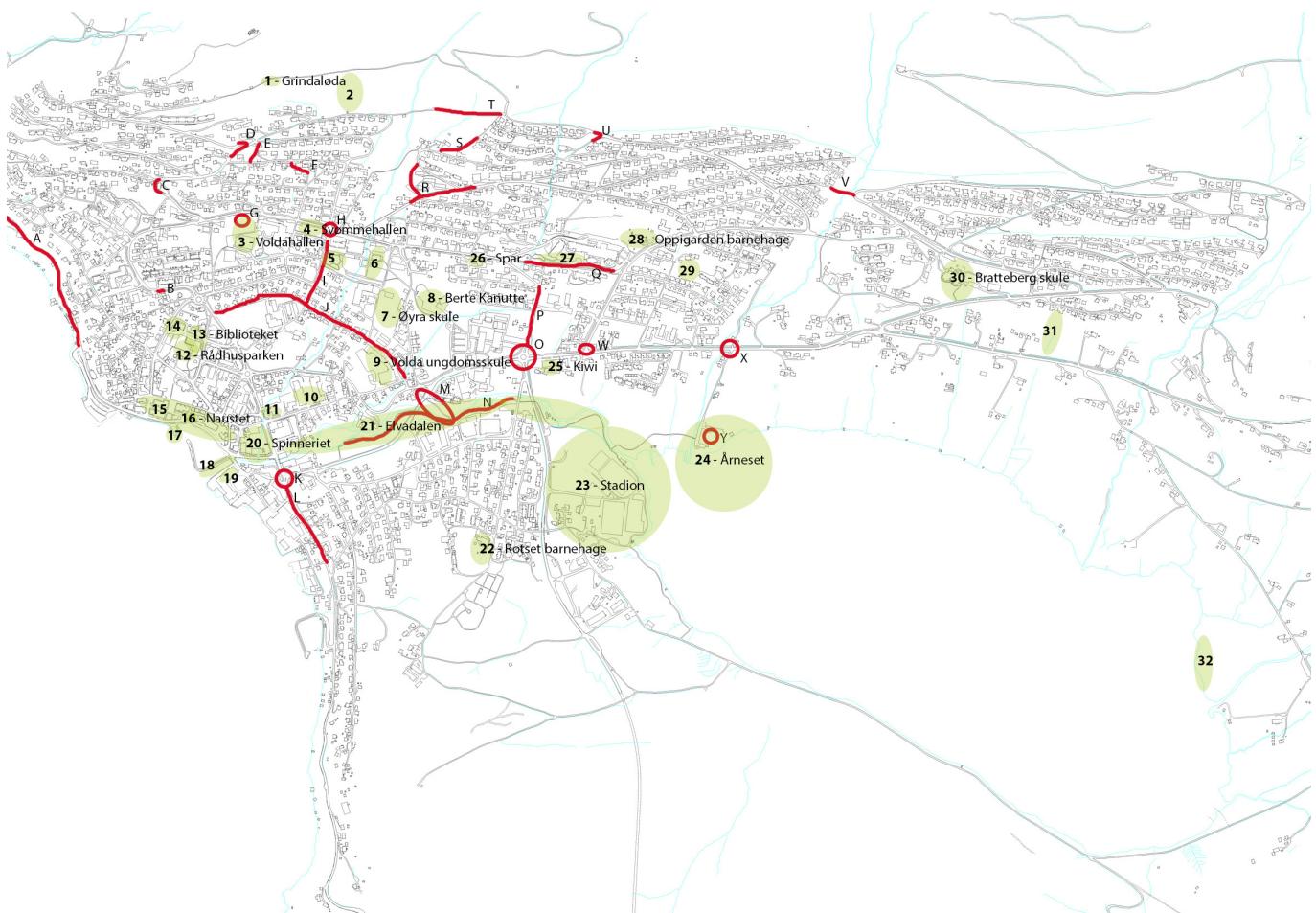
Digitaliseringa av registreringane vart gjort i samarbeid med studentar frå Høgskulen i Volda. I oktober hadde planleggar frå kommunen ein forelesning om medverknad og barnetrakk-metoden i faget «Miljø og samfunn» (IPA111). Etter forelesninga vart studentane delt i grupper på to og to. Kvar gruppe fekk utdelt om lag fem registreringkart kvar, som dei skulle registrere i det digitale Barnetråkk-verktøyet. Alle registreringane vart samla i eit felles kart. I denne prosessen vart registreringane anonymisert for å ikkje kunne sporast tilbake til enkeltpersonar.

I etterkant har kartmaterialet vore studert, tolka og analysert av planleggar frå kommunen. Kapittel 4 Resultat og analyse inneholder hovudfunn og oppsummering av gjentakande moment.

4 RESULTAT OG ANALYSE

Registreringane frå barneskuleelevene er digitalisert og tilgjengelege ved innlogging i Barnetråkk-databasen. Desse data er lasta ned og lagra i kommunen sin database. I dette kapittelet har ein forsøkt å gå gjennom registreringane, og lage ei oversikt over hovudfunn og oppsummering av gjentakande moment.

I arbeidet med å analysere data er det laga eit kart med tabell. Kartet er vist i figur 4. Tabellen tilknytta kartet ligg i vedlegg 1. Kartet og tabellen er laga for å samle og tolke registreringane, og for å undersøkje om fleire elevar har registrert det same. Tabellen er ikkje ei fullstendig oversikt over elevregistreringane. Registreringar knytt til private bustadhus eller private hagar er til dømes ikkje tatt med. Det er lagt vekt på å ta med områdar og stader med offentleg interesse, og stader der fleire har registrert det same. Kommentarfelta i tabellen inneheld ei samanstilling og oppsummering av elevkommentarane.

Figur 4: Hovudfunn vist i kart. Aktivitetsområde og område borna likar er markert med grønt. Farlege eller skumle område er markert med raudt. Sjå tabell i vedlegg 1 for meir informasjon om dei enkelte registreringane.

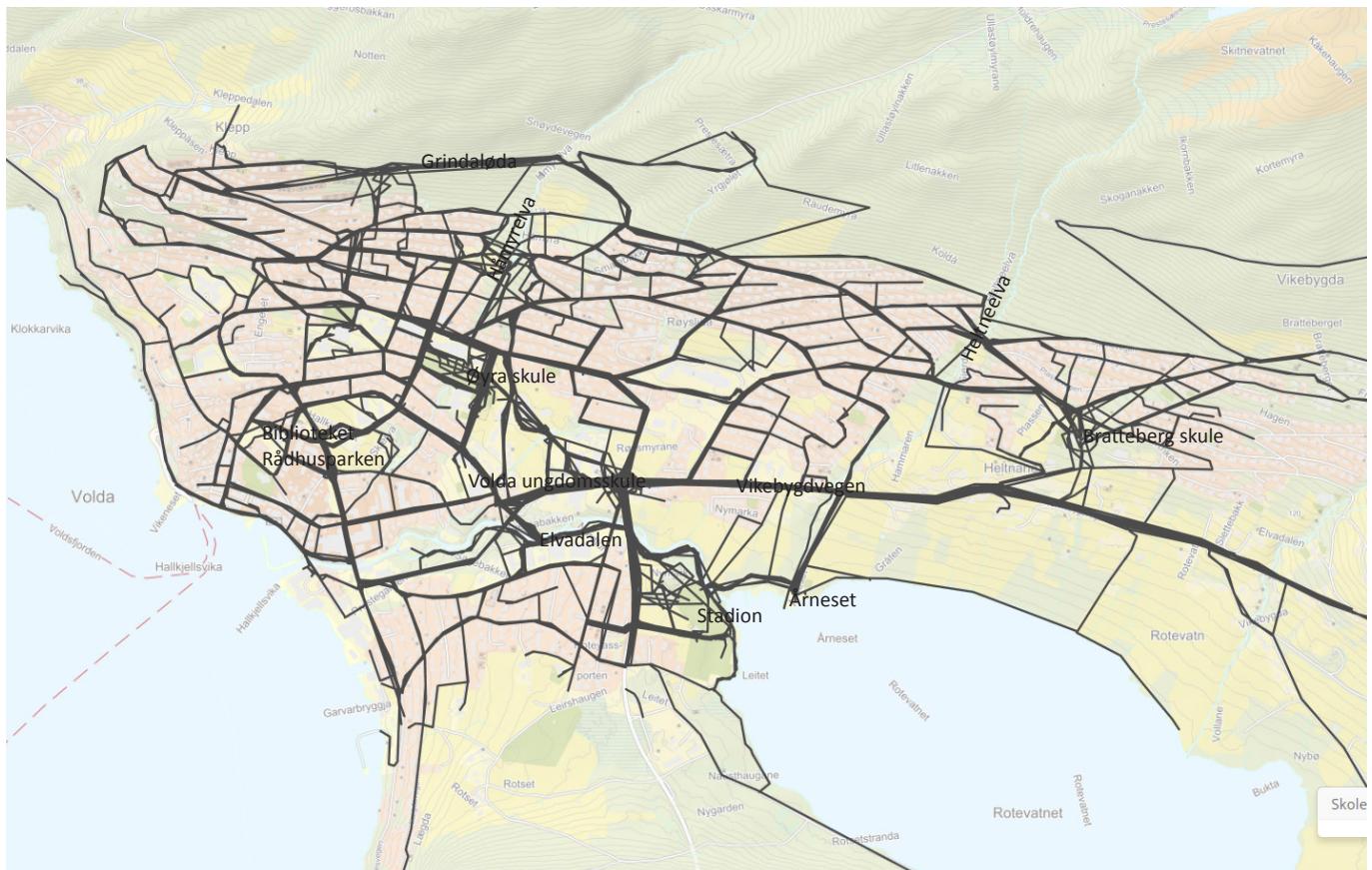
4.1 Hovudfunn: aktivitetsområde og område skuleelevene likar

- Området ved **Årneset og Rotevatnet** er eit område med mykje aktivitet og er det området som er markert med flest hjarter i dette registreringsarbeidet. Aktivitetar som nemnast i tilknyting til området er bading, volleyball, vere ute med båt, møte venar, skøyter på vatnet om vinteren og aking. Området nyttast både om sommaren og om vinteren.
- Området rundt **stadion** med Mørehallen, skateparken og fotballbanen er det området som har fått nest flest registreringar. Området er i bruk både sommar og vinter. Her er fotball, leik, skating og vere med vener aktivitetar som går igjen.
- **Leikeplassen i Rådhusparken** er ein viktig møteplass. Her er det "fint å leike med venar". Saman med biblioteket er dette eit mykje nytta område på fritida.
- **Munken** er eit aktivitetsområde hovudsakeleg om sommaren. Her er grilling, utsikt, bading og vere med venar kommentarar som går igjen.
- **Voldahallen** er eit viktig aktivitetsområde.
- **Sentrumsområdet** i Volda har mange registreringar, og Spinneriet og Naustet er viktige målpunkt i sentrum. Også matbutikkar er målpunkt som er trekt fram.
- **Jungelen, fotballbanen og klinkekulebanen** utanfor Øyra skule er eit viktig aktivitetsområde. Andre uteområde i tilknyting til skular og barnehagar er også område som vert nytta på fritida; område som går igjen i registreringane er Oppigarden barnehage, Rotset barnehage, Bratteberg skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule.
- **Grindaløda** er markert med mange hjarter, og "fin utsikt" er kommentar som går igjen her.

4.2 Hovudfunn: skumle eller farlege område

- Krysset ved **Vikebygdvegen – Årnesvegen** trekka fram som eit skummelt eller farleg område, og skuleelevene ynskjer seg overgangsfelt her. Elevane går her når dei skal ned til Årneset, eller vidare mot stadion.
- **Elvadalen** vert også markert som eit skummelt område. Registreringane er plassert litt ulike stader i Elvadalen, men hovudtyngda er plassert ved ein undergang, og ved ei bru over Øyraelva. Mange elevar nyttar stien og kryssar Øyraelva her på veg til og frå skulen. Av kommentarane er det det at det er mørkt å skummelt å gå som går igjen; både kveldstid, men også vinterstid på veg til og frå skulen.
- **Rundkøyringa** på E39, mellom Vikebygdvegen og Sjukehusvegen er markert som eit skummelt/farleg område med mykje bilar.
- **Sjukehusvegen** er markert som eit område med mykje trafikk, og mange elevar kommenterer at det manglar fortau.
- **Kleppevegen** er markert som ein skummel/farleg strekning med mykje trafikk og høg hastighet på bilane. Svingen/avkjørsla frå Engesetvegen er markert som eit problematisk kryss der bilane kører inn på det som skal vere fortau.
- **Smalebakken** er markert som eit område der det er skummelt å gå.
- Fleire har peika på at det burde vore overgangsfelt ved **idrettsbygget og VGS** (Skjervavegen).
- **E39 nord for ferjekaia** er markert som ein farleg eller skummel strekning med mykje trafikk. Her manglar det fortau eller gang- og sykkelveg.
- **Porsemyrvegen** er markert som ein skummel eller farleg strekning med dårlig belysning.
- Ved å studere kommentarane i ein heilskap er det tiltaka "**belysning**" og "**gangfelt**" som går igjen flest gongar.

4.3 Hovudfunn: vegar og hovudruter

Figur 5: Registrerte vegar i Barnetråkk-databasen.

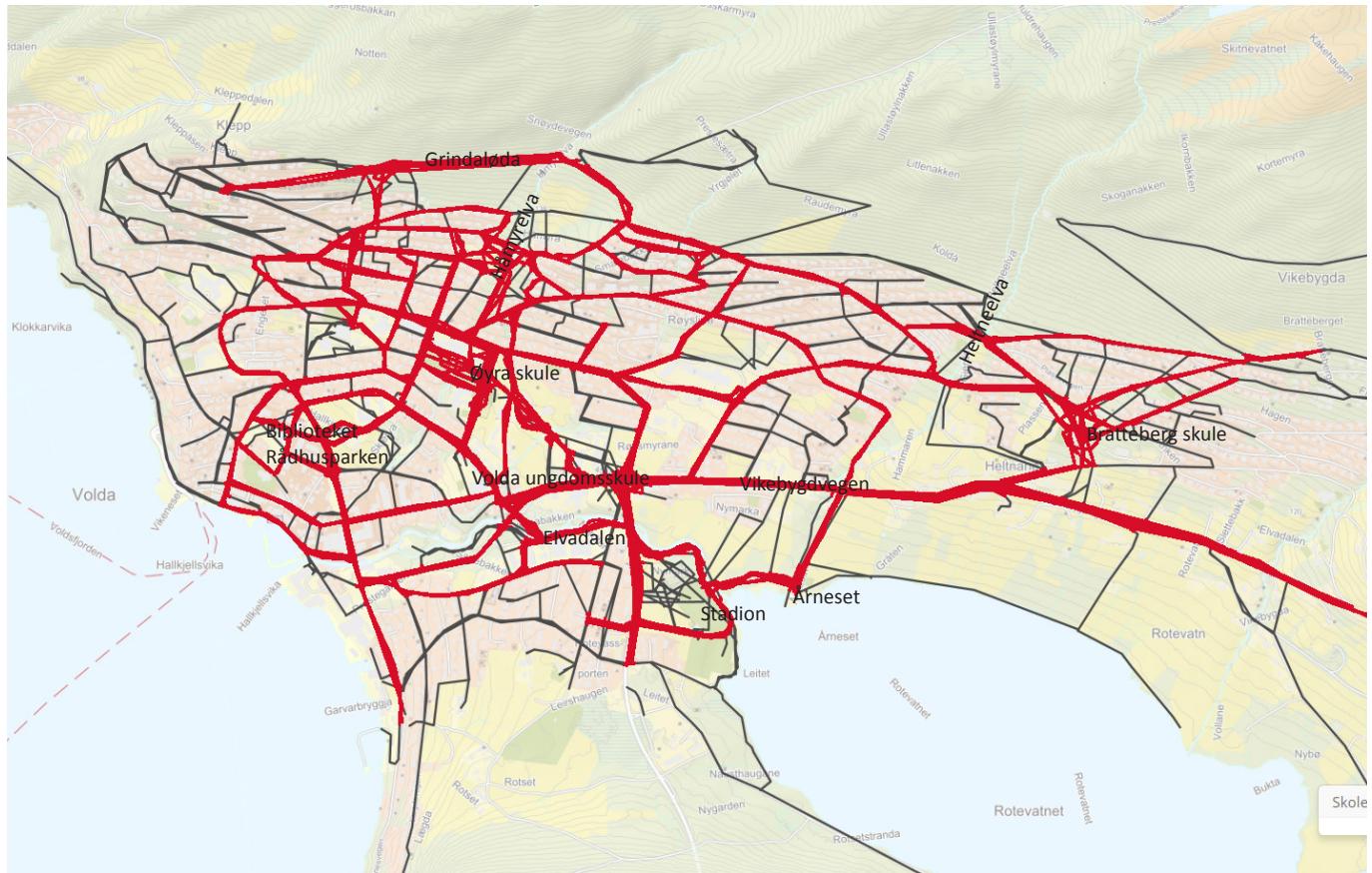
Figur 5 syner kart frå Barnetråkk-databasen, med registrerte vegar. Kartet inkluderer både skulevegar og vegar som nyttast på fritida. Elevane vart bedd om å registrere vegar som dei går eller syklar, ikkje strekningar dei vert køyrd. I denne figuren er kartlagde strekar samla i eit kart, og tykkelsen på strekane synleggjer kva strekningar som vert mykje nytta.

Figur 6 syner same kartet, men her har ein markert hovudferdselsårane med rauda strekar.

Skulane (Bratteberg skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule) er viktige målpunkt, og ein kan sjå at jo nærrare ein kjem desse målpunkta, jo tykkare vert strekane. Både Årneset og stadion er viktige målpunkt på fritida. Desse områda ligg i nærleiken av kvarandre, og også dette området er mykje trafikkert av mjuke trafikantar. Figuren viser at rundkjøringa og området rundt den er mykje nytta av skuleeleverne. Det kan sjå ut som om Vikebygdvegen er ein viktig ferdselsåre. Strekninga forbi Grindaløda er ein mykje nytta strekning. Snarvegen gjennom høgskulen (og Berte Kanutte-huset) er ein mykje nytta strekning.

Ein ser også at friområdet langs Håmyrelva er ein viktig transportåre for mjuke trafikantar. Røysbakken, Porsemyrvegen og Skjervavegen er viktige ferdselsårar mot sentrum.

Elles kan ein ved å studere dette kartet sjå at skuleeleverne ikkje alltid fylgjer bilvegane. Dette kartet viser at snarvegar og turvegar i områda også er viktige ferdselsårar, mellom andre på langs og på tvers av Elvadalen, Håmyrelva og Helteelva. Elevane sine kommentarar knytt til snarvegane inneholder opplysningar om snarvegar som burde vore belyst, som ikkje vert brøyta om vinteren, eller som er gjørmete å gå.

Figur 6: Registrerte vegar i Barnetråkk-databasen. Hovudruter er markert med raudt.

4.4 Innspel til vidare arbeid

Det er viktig at dei mest nytta ferdsselsårane opplevast trygge og er godt tilrettelagt for mjuke trafikantar. Registreringskarta frå dette arbeidet gjer oss informasjon om kvar born og unge faktisk går og syklar, og ein kan sjå at dette ikkje alltid er langs dei same trafikkårane som bilane nyttar. For gåande og syklande er avstand ein viktig faktor, og snarvegane i bustadområda gjer gang- og sykkelnettet meir effektivt og attraktivt.

Ved å studere kommentarar knytt til skumle/farlege område er det tiltaka "belysning" og "gangfelt" som går igjen flest gongar. Mange kommenterer at strekningar er mørke og skumle å gå om vinteren eller kvelden. Elevane har også konkrete framlegg til stader dei skulle ynskje det var gangfelt. Det kan virke som at meir belysning og fleire gangfelt er viktige tiltak for å gjøre skule- og fritidsvegane tryggare og meir attraktive for elevane.

Tabellen i figur 7 inneholder innspel til kommuneplanen sin arealdel og til trafikktryggingsplanen. Nokre av tiltaka og innspela er henta direkte frå skuleelevene sine eigne kommentarar. Andre innspel er laga med utgangspunkt i analysen av dei viktigaste ferdsselsårane inkludert informasjon om viktige møtepunkt. Tiltaka er ikkje gjennomgått i detalj, og det er naudsynt med nærmare vurderingar ved konkretisering av tiltaka (ev. inkludert undersøkingar i felt).

Tiltak/innspel:	Kommentar/skildring:	Innspel til:
Gangfelt i krysset ved Vikebygdvegen – Årnesvegen		Trafikktryggingsplanen
Vurdere gangfelt og trafikktryggingstiltak ved idrettsbygget og VGS.		Trafikktryggingsplanen
Fortau langs Sjukehusvegen.		Trafikktryggingsplanen
Fortau/gang- og sykkelveg langs E39 nord for ferjekaia.	Betre tilkomst til mellom andre til Munken.	Trafikktryggingsplanen
Belysning i Elvadalen.	Alle stiane i Elvadalen bør verte belyst.	Trafikktryggingsplanen
Belysning langs snarvegar.		Trafikktryggingsplanen
Belysning i Porsemøyvegen.		Trafikktryggingsplanen
Belysning ved Smalebakken, inkludert langs snarvegane i området.		Trafikktryggingsplanen
Generell gatebelysning i bustadområde.		Trafikktryggingsplanen
Snarvegar i friområde som vert mykje nytta bør opparbeidast med grus eller asfalt.	Kommentarar knytt til snarvegane viser at nokre av dei er gjørmete å gå på etter regnver eller dei er attgrødd om sommaren.	Trafikktryggingsplanen
Skilting av snarvegar	Skilting av snarvegar vil gjere dei meir tilgjengelege og synlege	Trafikktryggingsplanen
Gode løysingar for gåande og syklande i/ved rundkøyring på E39		Arealdelen
Tiltak for å redusere fart på bilar i Kleppevegen, t.d. fartsgrensejustering.		Trafikktryggingsplanen
Sette ut kassar med strøsand	Nokre kommentarar går på at det er glatt om vinteren. Langs bratte snarvegar eller andre gang- og sykkelvegar kunne det vore sett ut kassar med strøsand.	Trafikktryggingsplanen
I nye bustadområde bør ferdsselsårar for gåande og syklande vurderast isolert.	Gåande og syklande går ikkje alltid langs bilvegane, men nyttar snarvegar der det er mogleg. I reguleringsplanar for nye bustadområde bør ein vurdere ferdsselsårar for gåande og syklande isolert, og legge til rette for effektive snarvegar/gang- og sykkelvegar uavhengig av kvar bilvegane går.	Arealdelen

Figur 7: Tabellen syner innspel til trafikktryggingsplanen og kommuneplanen sin arealdel.

5 METODESPØRSMÅL

Gjennomføringa vart gjort med skuleelevar i forskjellige klassetrinn. Dei yngste elevane nytta lengst tid på å orientere seg og forstå kartet. Dei yngste elevane skreiv også få kommentarar. Når ikkje det er registrert kommentarar til registreringane kan det vere vanskeleg i etterkant å vite kva registreringa betyr i praksis.

Ei mogleg feilkjelde er at elevane har teikna feil på kartet (markert feil område, eller andre vegar enn dei faktisk nyttar i det daglege). Det kan også hende elevane ikkje har vore presise nok i markeringane, og at markeringane har vore tolka feil. Ei anna feilkjelde kan også vere at elevane har gløymt å markere viktige område. Det at eit område ikkje er markert på kartet betyr ikkje at elevane ikkje nyttar dette området på fritida. Elevane hadde ikkje førebudd noko på førehand, og det kan hende resultatet hadde vore annleis om dei var meir førebudd, og hadde hatt anledning til å tenkje gjennom problemstillingane på førehand.

Elevar på Bratteberg skule arbeida to og to. Det betyr at registreringar frå to elevar nokre stader berre visast som ein på kartet. (Til dømes viss det er registrert eit hjarte på ein badeplass, skulle det kanskje vore to hjarter der dersom begge elevane var einige om dette hjartet.) Dette er ein svakheit med registreringane.

Registreringane vart seinare digitalisert av studentar frå høgskulen. Studentane vart bedd om å vere nøyaktige, og registrere akkurat det same som skulelevane hadde gjort på kartet (bortsett frå at registreringane skulle anonymiserast). Dette kan likevel vere ein feilkjelde, dersom studentane til dømes har gløymd å få med nokre av registreringane eller kommentarane til skulelevane. Kommentarane kan vere tolka feil, eller registreringane kan ha vore plassert på feil stad. Det kan også vere at studentane ikkje har vore nøyaktige nok i digitaliseringa, og at områda er markert feil.

6 AVSLUTNING

Når ein skal arbeide for å gjøre det meir attraktivt å gå eller sykle er det ein fordel å snakke med dei som allereie går og syklar i områda. Born og unge i Volda er av dei som har mest kunnskap om korleis det er å gå og sykle i området. Dei kjenner til snarvegane og dei effektive gangrutene, dei veit kvar det er ekkelt å krysse vegane og dei veit kvar det burde vore meir belysning. Saman med informasjon om målpunkt og registreringar av viktige ferdselsårar er dette ein god hjelp for kommunen i arbeidet med å planlegge og prioritere tiltak.

Bruken av nærområda varierer frå år til år. Viktige målpunkt kan flytte på seg (til dømes viss det byggast ein ny skule eller svømmehall i området). Nye bustadfelt skapar nye viktige ferdselsårar. Ein vil difor anbefale å gjennomføre barnetrakk med jamne mellomrom, så ein har ferske data å arbeide med. Som nemnd i kapittel 5 metodespørsmål kunne ein truleg fått meir informasjon frå elevane om dei hadde vore meir førebudd. Både digitalisering og tolking av data kan også innehalde feilkjelder. Men jo fleire registreringar ein har, jo betre biletar får ein

av bruken av området. Ved å registrere barnetrakk med skuleelevar med jamne mellomrom, og samle saman data, styrkar ein kvaliteten på materialet. Talet registreringar kan gjøre både politikarar og administrasjonen tryggare på kvar det er viktig å prioritere å gjøre tiltak.

I dette registreringsarbeidet var det eit stort område som vart registrert, og mange detaljar kan ha vore oversett. I arbeid med mindre områdeplanar eller reguleringsplanar vil det vere ein fordel å gjennomføre nye barnetrakkregistreringar for å få fram fleire detaljar knytt til det aktuelle området. Da kan ein også diskutere heilt konkrete problemstillingar og framlegg til tiltak med elevane.

7 VEDLEGG

Vedlegg 1: Registreringar vist i kart og tabell.

8 KJELDER

Barnetråkk:

www.barnetrakk.no

Barnetråkk Veileder 2010:

[https://www.regjeringen.no/globalassets/
upload/MD/Bilder/Planlegging/Veiledere/barn/
barnetrakk_2010.pdf](https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/MD/Bilder/Planlegging/Veiledere/barn/barnetrakk_2010.pdf)

FN sin barnekonvensjon:

<https://www.unicef.no/barnekonvensjonen>

Kongeriket Noregs grunnlov:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn>

Plan- og bygningslova:

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen:

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/
rikspolitiske-retningslinjer-for-a-styrk/id519347/](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rikspolitiske-retningslinjer-for-a-styrk/id519347/)

T-2/08 Om barn og planlegging (inkludert rundskriv fra Erik Solheim):

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-2-08/
id516949/](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-2-08-id516949/)

Volda kommune sine heimesider:

volda.kommune.no

Volda kommune sin kommuneplan, samfunnsdelen:

<https://www.volda.kommune.no/plan/samfunnsdel/>

Volda kommune, planprogram arealdelen:

[https://www.volda.kommune.no/Handlers/
fh.ashx?MId1=18&FId=4556](https://www.volda.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=18&FId=4556)

Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda
postmottak@volda.kommune.no

